

Informacja prasowa

Warszawa, 21 marca 2012 r.

Po latach nieobecności *Murzynka* powróciła do MNW

Po blisko 70 latach skradziony w czasie II wojny światowej obraz Anny Bilińskiej-Bohdanowiczowej *Murzynka* powrócił do zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie.

Obraz należy do modnych pod koniec XIX wieku realistycznych studiów portretowych rozmaitych typów etnicznych. Dojrzałe dzieło, namalowane w 1884 roku przez 27-letnią artystkę, studentkę paryskiej Académie Julian, przedstawia półnagą, czarnoskórą modelkę uosabiającą egzotyczne piękno, siłę i kobiecość. Magiczne, zagadkowe spojrzenie ciemnych oczu i usta, nieporuszone uśmiechem, wyrażają zdziwienie i wyobcowanie. Niczym nieskrępowane ciało modelki ukazane jest na żółtawym tle ściany pracowni, z którym współgrają refleksy światła na bogatej złotej biżuterii. Wyrafinowana kolorystyka, mistrzostwo w odtwarzaniu faktury materii, akademickie *fini* nadają studium portretowemu wytworny wyraz.

Plótno powstało w trudnym dla malarki okresie pożegnań z najbliższymi – najpierw z ojcem, następnie z przyjaciółką, wspierającą ją finansowo Klementyną Krassowską, wreszcie z ukochanym narzeczonym – Wojciechem Grabowskim. Przedwczesna śmierć Bilińskiej w wieku 36 lat pokrzyżowała plany założenia w Warszawie szkoły artystycznej dla kobiet, wzorowanej na uczelniach paryskich.

Do 1933 roku *Murzynka* znajdowała się w zbiorach zasłużonego warszawskiego kolekcjonera Dominika Witke-Jeżewskiego. W sierpniu 1933 roku obraz został przekazany w depozyt Muzeum Narodowemu w Warszawie, a następnie został wykupiony przez MNW w czerwcu 1939 roku. W czasie II wojny światowej obraz skradziono. Sprzedany w latach 50. na aukcji w monachijskim antykwariacie, trafił do prywatnej kolekcji na terenie południowych Niemiec. W 2011 roku pojawił się w domu aukcyjnym Villa Grisebach w Berlinie.

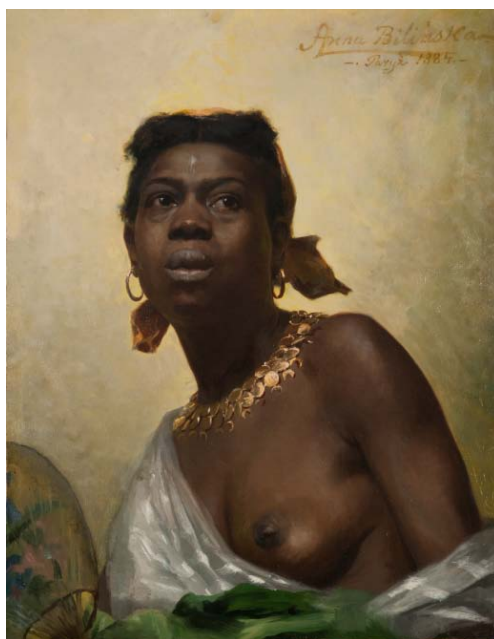
Odzyskanie zaginionego przed laty dzieła było możliwe dzięki natychmiastowym działaniom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz wsparciu Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy. Minister Bogdan Zdrojewski polecił Departamentowi Dziedzictwa Kulturowego MKiDN pilne przygotowanie wniosku restytucyjnego zawierającego pełną dokumentację potwierdzającą pochodzenie dzieła. Dokładna analiza obrazu sporządzona przez ekspertów MNW potwierdziła jego autentyczność. Prowadzone za pośrednictwem niemieckiej kancelarii prawnej rozmowy zakończyły się ugodą, zgodnie

z którą w grudniu 2011 roku strona polska wypłaciła rekompensatę dotychczasowemu posiadaczowi dzieła. Kwota ta została pokryta przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy.

Powrót *Murzynki* jest działaniem inauguracyjnym długofalowy Program Odzyskiwania Dzieł Sztuki realizowany przez Fundację we współpracy z MKiDN.

– *Naszą intencją jest stała, zainicjowana tym wydarzeniem, współpraca Fundacji z Ministerstwem Kultury. Mamy nadzieję, że zaowocuje ona powrotem kolejnych obiektów z ministerialnej listy zaginionych dzieł sztuki. Odzyskane dzieła będą przekazywane pierwotnym właścicielom lub ich prawnym następcom* – deklaruje Krzysztof Kaczmar, Dyrektor Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy.

Murzynka nie jest jedynym darem przekazany Muzeum Narodowemu w Warszawie przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy. W 1997 roku dzięki wsparciu Fundacji kolekcja MNW powiększyła się o cenny zespół ponad 170 sreber najwybitniejszych złotników stołecznych XIX wieku. Kolekcję tę, prezentowaną dotychczas w Gabinetce Sreber im. Kronenberga, będzie można oglądać ponownie w Roku Jubileuszowym MNW w nowo aranżowanej prezentacji rzemiosła artystycznego.

Anna Bilińska-Bohdanowiczowa, *Murzynka*, 1884, olej, płótno, 64 x 50 cm

Dodatkowych informacji udzielają:

Katarzyna Wakuła, Rzecznik prasowy MNW, e-mail: kwakula@mnw.art.pl, tel. +48 691 350 499

Krzysztof Kaczmar, Dyrektor Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy,
e-mail: krzysztof.kaczmar@kronenberg.org.pl, tel. +48 501 128 882